AGDER
fylkeskommune

Opplæring for elever med behov for en særskilt tilrettelagt skole på grunn av sterkt nedsatt funksjonsevne

Arbeidsgruppe 2025-2026

Elevgruppen

- Klipp fra forestillingen SPOR i Kilden

https://vimeo.com/1107729762/e2b6464ded

Medlemmer

Oddvar Haaland (leder)

Liv Aina Bjelland (KKG)

Karen Marie Hetland (Sam Eyde vgs)

Signe Gåseland Haaland (Mandal vgs)

Sigrid Leland (opplæring i skole)

Marianne Mikkelsen og Kai Tore Flottorp (opplæring i bedrift)

Bjørnar Sørum (PPT)

Vibeke Skofsrud (jus og forvaltning)

Kjell Bue (økonomi)

Siri Nordby (inntak og dimensjonering)

Fra april 2026:

Sheila Benestad (ansatterepresentant)

Simeon Eriksen (ansatterepresentant)

Solveig Helljesen (hovedverneombud)

Mandat

- På bakgrunn av ny opplæringslov med forskrifter av 1. august 2024 er det behov for å gjennomgå rutiner ved melding av elever med sterkt nedsatt funksjonsevne og behov for inntak til en skole som er særskilt tilrettelagt (forskrift til opplæringsloven § 4-22), definering av målgruppe, rutiner for inntak med fortrinn, samt de økonomiske rammene for opplæringen.
- Det er nedsatt en bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra avdeling for inntak og dimensjonering, avdeling for opplæring i skole, avdeling for opplæring i bedrift, avdeling for pedagogisk psykologisk tjeneste, avdeling for jus og forvaltning, avdeling for økonomi, samt avdelingsledere for tilrettelagt avdelinger ved noen av de videregående skolene i Agder. Gruppen ledes av Oddvar Haaland.
- Gruppen skal legge fram for fylkesdirektør for utdanning forslag til definisjon av målgruppe, rutiner ved innsøking og inntak med fortrinn, rammer for opplæringen på skolene, samt økonomiske rammer.

Møteplan

- 26.06.2025 – møte med Rogaland fylkeskommune
- 20.08.2025 – innledende arbeidsmøte adm
- 16.09.2025 – møte med Møre og Romsdal
- 15.10.2025 – arbeidsmøte hele arbeidsgruppa
- 11.11.2025 – besøk på Romsdal vgs i Molde
- 18.11.2025 – arbeidsmøte
- 09.12.2025 – arbeidsmøte
- 06.01.2025 – utvidet arbeidsmøte
- 20.01.2025 – møte på Teams
- 29.04.2026 – arbeidsmøte
- 16.06.2026 – arbeidsmøte
- 10.09.2026 - arbeidsmøte

INNHOLD

- Spesialpedagogisk kompetanseavdeling
- Målgruppe
- Innsøking og inntak
- Rammer for opplæringen
- Økonomi- og budsjettmodell

Spesialpedagogisk kompetanseavdeling

- Noen elever har behov for et særskilt tilrettelagt videregående skoletilbud. Disse elevene meldes inn til fylkeskommunen innen 1. oktober året før, og søker skoleplass innen 1.februar. Agder fylkeskommunen har 11 skoler som er særskilt tilrettelagte med en spesialpedagogisk kompetanseavdeling.
- For elever som er tatt inn med rett til en særskilt tilrettelagt skole vil eleven som regel ha målsetting om kompetanse på lavere nivå. Dette vurderes i PPT sin sakkyndige vurdering. Disse elevene har i varierende grad behov for bistand inn i voksenlivet knyttet til selvstendighetstrening og arbeid. Arbeidsplassen kan være tilrettelagt i ordinær bedrift (i samarbeid med NAV) eller vekstbedrift. Noen elever vil ha behov for dagtilbud i regi av hjemkommune. Skoleuka, innhold og organisering er i stor grad skreddersydd.
- Hverdagslivstrening eller opplæring i ferdigheter man trenger i dagliglivet er en del av dette. Avdelingene jobber praksisnært, og har som mål å gjøre elevene best mulig rustet til å stå på egne ben når de er ferdig med videregående skole. Grunnleggende ferdigheter i bl.a. lesing og regning er en del av opplæringen.

Spesialpedagogisk kompetanseavdeling

Særskilt tilrettelagt opplæringstilbud

- Inntak med fortrinn etter § 4-22
- Behov for en skole som er særskilt tilrettelagt
- Sterkt nedsatt funksjonsevne
- Behov for ITO og avvik fra nasjonale læreplaner
- Opplæring i henhold til IOP
- Planlagt kompetansebevis uten karakterer som hovedregel
- Mål om VTO i ordinær bedrift, VTA i vekstbedrift eller kommunalt tilbud i aktivitetshus/dagsenter

Innenfor rammen av det ordinære opplæringstilbudet

- Ordinært el individuelt inntak (§ 4-20 a, § 4-20 tredje ledd)
- Søkere som mangler mer enn halvparten av karakterene fra 10. trinn el andre årsaker
- Elever med behov for ITO i deler av opplæringen
- Planlagt studie- eller yrkeskompetanse
- Ev planlagt sluttkompetanse på lavere nivå – utvalgte læreplanmål
- Mål om arbeid (ev tilrettelagt arbeid) eller videre studier etter vgo

Grunnlag for innhold i elevenes IOP

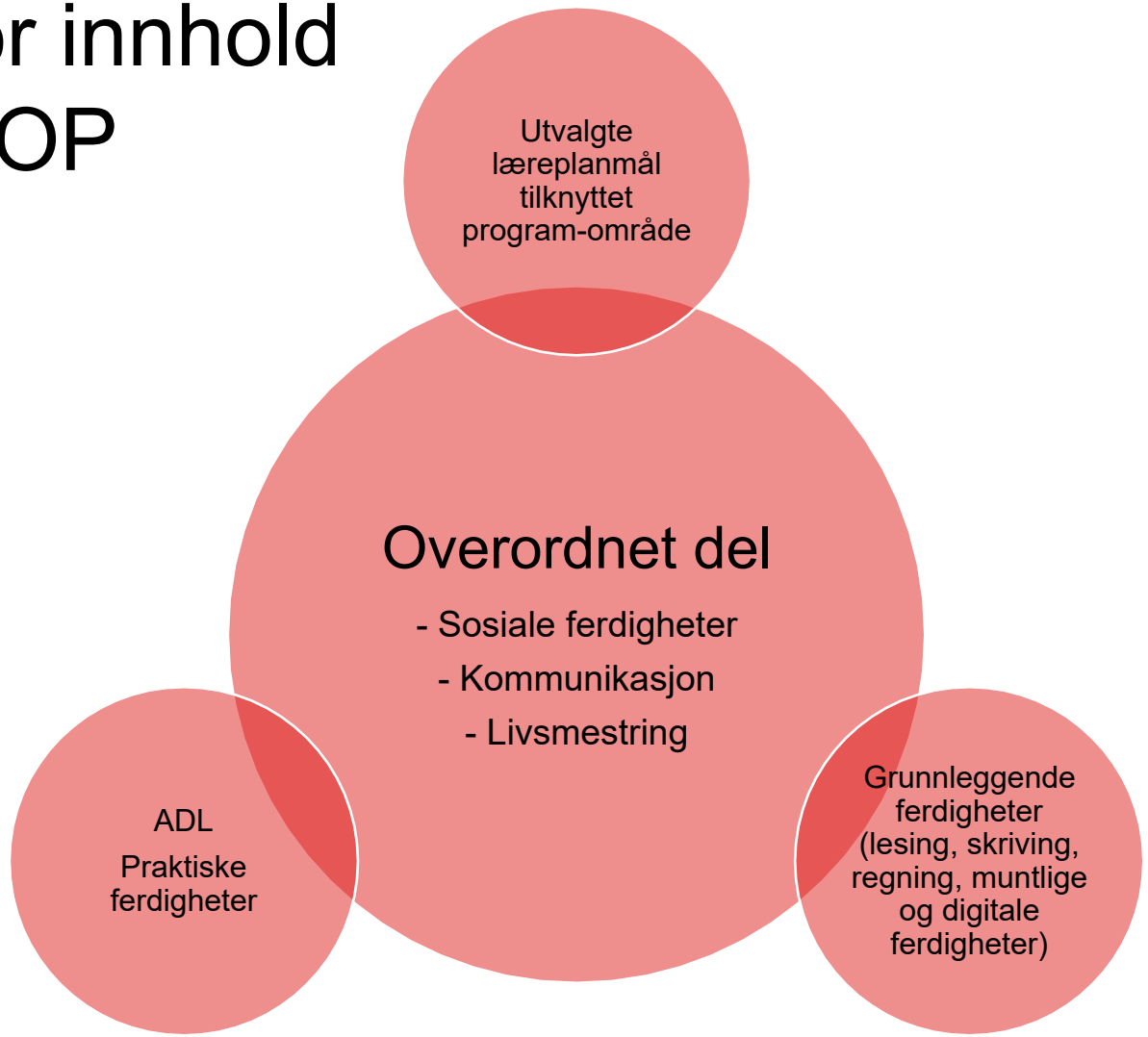

Målgruppe

- Elever med sterkt nedsatt funksjonsevne og behov for opplæring på en skole som er særskilt tilrettelagt
- Elever som har behov for ITO med avvik fra nasjonale læreplaner i alle fag. Programområde er underordnet behovet for ivaretakelse i kompetanseavdeling
- Som er verktøy for planlegging og ressurstildeling deles målgruppen i 2 hovedkategorier:
  1. Omfattende hjelpebehov og behov for personlig assistanse. Stor voksentetthet, små grupper. Hovedsakelig mål om livsmestring, ADL, kommunikasjon.
  2. Behov for ivaretakelse i kompetanseavdelingen, men med mål om et tilrettelagt arbeid. Mål fra overordnet del, men også utvalgte læreplanmål fra programområdet. Kan fungere i større grupper.

Innsøking og inntak

- Meldes fylkeskommunen 1. oktober (jf forskrift til oppl.l. § 4-22)
- Avklaring av kapasitet for opplæring vs behov for helsehjelp
- Avklaringer av ev andre store tilretteleggingsbehov
- Søker fortrinnsrett etter § 4-22 innen 1. februar
- Inntaksvedtak primo mars til et av tre ønskede programområder (HTH) på en skole med kompetanseavdeling
- Overføringsmøte med skole og PPT på våren. Sakkyndig vurdering og enkeltvedtak om ITO klart før skolestart
- Skolen organiserer elevene i grupper iht sakkyndig vurdering

Innsøking og inntak

§ 4-22

- Meldes fylkeskommunen 1. oktober
- Søker fortrinnsrett 1. februar
- Inntaksvedtak primo mars til et av tre ønskede programområder (HTH) på en skole med kompetanseavdeling
- Overføringsmøte med skole og PPT på våren. Sakkyndig vurdering og enkeltvedtak om ITO klart før skolestart
- Skolen org grupper iht sv

§ 4-20a

- Søker om individuell behandling 1. februar
- Inntaksvedtak primo april til et av tre ønskede programområder (H) på en nærskole
- Overføringsmøte med skole og PPT på våren. Sakkyndig vurdering og enkeltvedtak om ITO klart før skolestart
- Skolen org klasser og ev grupper

Rammer for opplæring i spesialpedagogisk kompetanseavdeling

- Hovedramme 3 år i skole - mål om aktivitetshus e.l. i kommunal regi etter endt videregående opplæring
- Hovedramme 3 år i skole – mål om tilrettelagt arbeid etter endt videregående opplæring
- Hovedramme 2 år i skole + 2 år lærekandidat i bedrift – mål om tilrettelagt arbeid etter endt videregående opplæring

Økonomi- og budsjettfordelingsmodell

- Tilbudsstruktur utarbeides av avdeling for inntak og dimensjonering basert på innsøking fra 1. oktober og fremover.
- Antall elever pr. gruppe varierer etter type elev

- Ressurstildeling pr. skole
  - Faktor på 2,65 undervisningsstillinger pr. gruppe
    - Normalt finansiere dette minst en 1 pedagog og flere fagarbeidere
  - Tilleggsressurs på 0,25 undervisningsstilling
    - Finansiere en ekstra fagarbeider (helse, skjerming mv.)

Eksempel: Fordeling for 2026- 27 pr mai 2026

Skole	Sum elever	Elever/ tildeling	Sum tildeling	*Grupper*	*Tillegg*
Byremo	1	4,0	0,25	-	*0,25*
Eilert Sundt	24	4,6	5,25	*5,00*	*0,25*
Flekkefjord	13	4,3	3,00	*3,00*	-
KKG	36	4,8	7,50	*7,00*	*0,50*
Kvadraturen	33	4,1	8,00	*7,00*	*1,00*
Lillesand	15	4,3	3,50	*3,00*	*0,50*
Mandal	23	4,6	5,00	*5,00*	-
Sam Eyde	62	4,4	14,00	*13,00*	*1,00*
Setesdal	6	4,0	1,50	*1,00*	*0,50*
Sirdal	1	4,0	0,25	-	*0,25*
Søgne	31	3,9	8,00	*7,00*	*1,00*
Tangen	5	2,9	1,75	*1,00*	*0,75*
Østre Agder	17	3,8	4,50	*4,00*	*0,50*
Vennesla	23	5,8	4,00	*4,00*	-
Vågsbygd	2	4,0	0,50	-	*0,50*
Total:	**292**	**4,4**	**67,00**	***60,00***	***7,00***

- Totalt 292 elever fordelt på 67 grupperessurser
- Gjennomsnitt elever pr. gruppe på 4,4 elever,
  - Minimum 2,9 elever og maksimum 5,8 elever pr. gruppe

Utvikling i elevtall

Totalt inntatte søkere med fortrinn § 4-22	
ÅR	ANTALL
2023-2024	199
2024-2025	230
2025-2026	256
2026-2027	289
	385
	351

Elevtall i kroner

- 2026/2027: 292 elever, 67 grupperessurser – kr. 174 200 000

- 2027/2028, worst case:
  - 385 elever, 89 grupperessurser – kr. 240 300 000

- 2027/2028, halvparten vil gå ut over 3 år:
  - 351 elever, 78 grupperessurser – kr. 210 600 000

- 2027/2028, ingen vil gå ut over 3 år:
  - 298 elever, 68 grupperessurser – kr. 176 800 000

Kostnad pr nye elevplass

- Nybygg: 3 millioner
- Ombygg: 1 million
- Drift av en avdeling med 10 elever: ca 1 million pr år

Oppsummering

- Betegnelsen på organisering av elever på særskilt tilrettelagte skoler endres fra «hverdagslivstrening» til «spesialpedagogisk kompetanseavdeling»
- Målgruppen tydeliggjøres og deles i to kategorier som et verktøy for planlegging og ressursfordeling
- Innsøking og inntak er uendret, men det etableres tettere samarbeid med kommunene i overgangene (inn til vgo og ut fra vgo)
- Elevantall i målgruppen er økende (økende innsøking og økende antall som går mer enn 3 år) og vil gi økonomiske konsekvenser i årene fremover. Behov for økt finansiering.
- For å koordinere og drive arbeidet med å oppfylle krav etter ny opplæringslov er det behov for en prosjektleder i en periode på 4-5 år fremover.